

Išlaukiniai Gardino fortai paimti

Puolus išlaukiniams Gardino fortams, rusai pasitrauke už nemuno

Rusai suėmė 10,000 teutony belaisven

Generolo Ivanovo armija Galicijoje ištruko iš kilpų

Vokiečiai prėmė Czarnoko miestelį

RUSAI UŽGINCIJA GARDINO PUOLIMĄ.

PETROGRADAS, rugs. 3. — Rusų karės štabas oficialiai praneša, kad rusų kariuomenė apėmė tik dalį Gardino fortų. Svarbioji gi tvirtovė, pasak to pranešimo, da tebėra rusų rankose.

Pulkai, buvę palikti ginti išlaukinius vakarinės linijos fortus, gyventojams ir didžiausiomis rusų kariuomenės spėkomis persikėlus per Nemuną, taipgi pasitraukė kilon pusėn upės.

BERLINAS, rugs. 3. — Oficialiai paskelbta, kad vokiečiai paėmė išlaukinius fortus Gardino tvirtovės.

Karės ofisas paskelbė, kad įvairiuose fronto dalise suimta 5,000 rusų beleisven.

Tris didžiosios kanuolės kurias rusai buvo paskandinę pelkėse ties Ossoviecu liko vokiečių ištrauktos.

Vokiečiai taipgi paėmė miestelį Czarnoko, esantį ant Gardino Vilniaus geležinkelio.

Patirta yra, kad Anglija ir Francija pasirijo pagalbėti Rusijai ir išsiųsti prilyrusius strategikus didžiojo kunigaikščio Nikolai Nikoloevičio štaban būžimti vietas netikusių rusų oficerių.

Taipgi svarstoma apie įsteigimą francūzų-anglų patarimų tarybos iš patyrusių finansistų pagalbėti Rusijos finansų ministeriui.

PETROGRADAS, rugs. 3. — Gen. Ivanovo, armija išsisukė iš kilpų, kurias buvo užtaise jai vokiečiai su austrais.

Rusai apėmė tvirtovę Luts, ką ir beveik nepažūdė nė biskio kareivių ir kanuolių. Be-

sitraukdami linkui tvirtovės Dubno rusai dar suėmė 10,000 belaisvių.

Austrų pastangos perkirsti toje vietoje rusų liniją, apsupti dešinįjį sparną gen. Ivanovo armijos ir atkirsti rusus veikiančius Galicijoje, nedavė jokių pastangų. Priešas čia nieko nelaimėjo, vien pražudė daug kareivių užmuštais ar sumimtais belaisven.

Pusė milijono austrų-vokiečių bando išvyti rusus iš Galicijos. Bet nežiurint atakliausių atakų artilerijos veikimo, teutonai negalėjo sulaužyti rusų fronto.

Galbut rusai ir turės apieisti Galiciją, kadangi austrai turi daugiau kareivių ir amunicijos, bet dabartinis rusų pasitraukimas padarytas į Strypą upės apygardą su labai mažais nuostoliais. Gi rusų kontr-atakos padarė didelių nuostolių austrams.

Ties Friederichstad (Kuršėje) nežiurint didelio vokiečių veikimo, rusai tebeleiko savo pozicijās.

PARYŽIUS, rugs. 3. — Oficialiai paskelbta, kad garsus francūzas aviatorius Adolph Pegoud žuvo mušyje su vokiečių biplanu 6,000 pėdų augštume. Jis nukrito už francūzų linijos ir bus iškilmingai palaidotas.

RUSŲ PRANESIMAI.

PETROGRADAS, rugs. 3. — Rygos - Dvinsko apielinkėje permainų nėra. Čia mes atmušėme keletą priešo atakų.

Tarp šventosios ir Vilniaus mes veikame pasekmingai.

Serėdos vakarą mus kavarlerija atėmė iš vokiečių porą kaimų prie Širvintos ir suėmė šiek tiek nelaisven.

Lukiškių apielinkėje mums pavyko atimti iš vokiečių vieną kanuolę ir keletą vežimų amunicijos.

Sugavo 50 submarinų

Per du mėnesius anglai linkluose sugavo 50 submarinų.

NEW YORK, rugs. 3. — Vienas oficerius White Star linijos pasażierinio laivo Adriatic pasakoja, kad bėgyje dviejų mėnesių anglai savo tinkluose sugavo 50 vokiečių pojurinių laivelų.

Beto jis sako, kad pojurinis laivelis, paskandinę Arabicą nėra paskandintas, kaip paskelbta, bet sugautas anglų kariškių laivų.

Jis sako, kad tas tyčia slepiama, kad "sugavus" Vokietiją. Mat manoma, kad Vokietija priduosianti neva raportą nuo laivelio kapitono ir kaip nors pasiteisinti už Arabico paskandinimą, o tuosyk Anglija ir paskelbs, kad laivelio igula yra jos rankose ir negalėjo susinešti su Vokietija.

Rusų karės ligoibutis kabaretu

Tik iš vieno ligoibutis caro valdžia prašaliniui 400 slaugytojų už paleistuvystes

BERLINAS, rugs. 3. — Laikė rusų-japonų karės rusų Raudonojo Kryžiaus ligoibutis čia buvo vien paleistuvystės namais, kur "mielaširdingosios seseris" paleistuvavo su oficeriais.

Tas pats atsikartoja ir šioje karėje. Italų korespondentas aprašydamas rusų padėjimą Lenkijoje sako, kad viename rusų ligoibutyj liko prašalinta 400 gražių "mielaširdingų seserų" už paleistuvavimą.

Jos, sako korespondentas, ligoibutį pavertusios į "café chantant."

BERLINAS, rugs. 3. — Gauta žinios, jog rusų laikraščiai reikalauja, kad būtų panaikinta garsioji šnipų organizacija — "ochrana" ir jos viršininkai būtų patraukti teisman. "Ochra" pasiuntė nemažai žydų int kartuvių.

"Naše Slovo" rašo:

"Neužilgo prieš puolimą Lomžos, nariai "ochranos" apkaltingo krutamųjų paveikslų savininką, žydą Samuel Eisenbiegel špionažę. Bylą nagrinėjant išsiaiškino, kad apkaltinimai kitų žydų, kurie buvo pakarti, kaip ir Eisenbiegelio buvo neteisingi."

NUŽUDYTA 5 ŽMONES.

OSSINING, N. Y. rugs. 3. — Penki žmogžudžiai nužudyta elektros kėdėje Sing Sing kalėjime šiandien. Visas tas darbas atlikta į 65 minutes. Nužudytių pavardės: Antonio Selema (iš Rochester pavieto), Pasquale Venditti (iš New Yorko).

Popiežius rupinasi taika

Prisiuntė raštą Wilsonui, kad jis rupintusi įvykinimu taikos

Prezidentas turbut nieko neveiks

WASHINGTON, D. C., rugs. 3. — Kardinolas Gibbons vakar atsilankė pas prezidentą Wilsoną ir intėikė raštą nuo popiežiaus Benedikto, patariantį, kad Šv. Valstijos, kaip didžiausia iš neutralių šalių ir intektingiausia, rupintys sutaukimo, teutonai negalėjo sulaužyti žinimu pasauliui taikos.

Raštas bus paskelbtas ryto, jei iki to laiko bus gautas atsakymas nuo popiežiaus.

Wilsonas priėmė tą raštą, bet ar jis veiks ką nors tai kas kita. Jis pritaria taikai ir atėjus laikui ketina padėti kariuomenėms šalims susitaikinti, bet dabartiniu laiku, netik nieko gero, bet dar bloga galima padaryti, jei Šv. Valstijos siulytų taiką.

Patirta yra, kad Austrija su Vokietija nori taikinties, kol jos yra pergalėtojomis, bet nuo talkininkų patirta, kad pasiūlymą taikos jie skaitys nedraugišku pasielgimu.

KARINGI KUNIGAI.

RYMAS, rugs. 3. — Nors kunigai ir skelbia 5-tą Dievo priekymą "Neužmušk," bet italų kariuomenėje yra 19,320 kunigų liuosanoriai įstojusių į kariuomenę, kad užmušinėjus žmones. Daugelis jų jau užmušta ar sužeista.

Beto 745 kunigai tarnauja armijoje kaip kapelionai.

PASKANDINTA DU ANGLŲ LAIVU.

LONDONAS, rugs. 3. — Anksti šį rytą vokiečių pojurinis laivelis paskandino anglų garlaivį Raumania, 2,599 tonų įtalpos. Laivo komanda išgelbėta. Gi naktį vėl buvo paskandinta laivas Whitefield, 4,422 tonų įtalpos. Taipgi ir šito laivo komanda išgelbėta. Laivas Roumanie seniau vadinosi Lucina.

NEMAŽAI TURKŲ APSUPTA.

PARYŽIUS, rugs. 3. — Čia eina gandas, kad talkininkams pavykė apsupti nemažos turkų kariškos spēkos ant Gallipoli pusiausalo. Manoma, kad pasidavimas tų kareivių talkininkams nelaisvėn yra neišvengtinas.

Louis M. Roach (iš Platine Brodge), Thomas Tarpey ir W. Perry (iš New Yorko).

Organizuoti darbininkai laimėjo

Darbininkų unijos privertė išpildyti valstijos slaugytojų reikalavimus

Organizuoti darbininkai laimėjo Illinois valstijos įstaigų darbininkams tai, ką "civil service" ir politikieriai prižadėjo keliolika metų atgal, bet niekad savo prižadų neįspildė.

Trisdešimt metų atgal slaugytojos valstijos ligoibutyj ir prieglaudų nuvyko į Springfieldą ir pranešė atstovų butui (Igeislaturai), kad mokestis \$25 į mėnesį del vyrų ir \$20 del moterų nėra ganėtina del prasilaivinusių slaugytojų, kurie turi dirbti nuo 12 iki 18 valandų į parą.

Iki šio laiko jie nieko nesulaukė, kaip tik prižadus nuo politikierių, kurie kas antri metai susirenka Springfielde, kad pakalbėjus ir nukeltų naujus įstatymus.

Kada liko įvesta "civil service" valstijos vergai manė, kad ir jiems pagalios užtekėjo saulė. Bet jie apsiriko. "Civil service" net nė ilgų darbo valandų nesutrukpino.

Pereitą žiemą laike legislatoros sesijos darbininkai pradėjo spirties. Jie pareikalavo lygios mokiestic vyrams ir moterims slaugytojoms, dirbančioms tą patį darbą, 8 val. darbo dienos, pakelimo algos ir pagerinimo darbo sąlygų. Bet jie nieko negavo.

Viltis ką nors laimėti dnigo. Bet užsidarius legislaturai stbėrėsi už darbo John Fitzpatrick, prezidentas Chicagos Darbo Federacijos ir Marė Anderson, organizatorė "Women's Trade Union" lygos.

Jie pareikalavo nuo administratyviškas valstijos tarybos, kad būtų išklaustos valstijos slaugytojos. Pasekmės to tokios, kad liko išpildyti visi darbininkų reikalavimai, apart algos, kuri nebuvo ant tiek pakelta, kiek to buvo reikalaujama.

Nuo dabar moteris slaugytojos gaus tą pačią algą, ką ir vyrai, 8 val. darbo dieną, pagerintos darbo sąlygos ir laipsniškai bus pakeliama alga.

Visos slaugytojos už tai susiorganizavo ir yra unijos nariais.

NUSKENDO 4 ŽMONES.

GRAND RAPIDS, Mich., rugs. 2. — Paris C. Jamison A. C. Hunter ir Paul Weston, laikraščio "Grand Rapids Press" redakcijos darbininkai ir J. H. Smith prigerė paskendus motoriniam laivelui. Kiti buvusieji tame laivelyj išgelbėti.

Paskandinti keturi transportai

Anglų submarinos paskandino keturius turkų transportus

PARYŽIUS, rugs. 3. — Oficialiai paskelbta, kad anglų pojuriniai laiveliai paskandino Dardaneluose keturius turkų transportus. Du jų paskandinta tarp Gallipoli ir Nagara.

Kariškių laivų kanuolių šuviai pataikė į kelis turkų laivus stovėjusius siaurumoje.

AVIATORIUI PASISEKĖ.

AMSTERDAM, rugs. 3. — Francūzų aviatorius bombardavo vokiečių kazermes Etterbeck, priemiestij Brusselio. Sakoma, daug kareivių užmušta.

UŽMUŠĖ DAKTARĄ SU PAGEIBININKE.

Jo pati ir tris negrai apkaltinti.

PROVIDENCE, R. I., rugs. 3. — Porą dienų atgal važiuojant automobiliu liko nušautas Dr. C. Franklin Mohr su savo pageibininke Miss Emily G. Burger.

Policija areštavo šoferį negrą George W. Healis ir seniau buvusį Mohr šoferį Victor C. Brown. Jiems prisipažinus liko areštuotas dar trečias negras Herry Spellman.

Jie prisipažinę, kad Dr. Mohr pati Elzbieta juos nusamdčius užmušti daktarą ir merginą ir už tai užmokėjusi \$5,000.

Po to liko arešutuota ir Mrs Mohr ir visi keturi bus apkaltinti kaip žmogžudžiai.

PHILADELPHIA, Pa., rugs. 1.

Boldwin Locomotive Works gavo naują \$40,000,000 užsakymą nuo talkininkų ant amunicijos. Įskaitant šį užsakymą, ta kompanija viso nuo talkininkų gavo užsakymų an \$1140,000,000.

ORAS

PETNYČIOJ, 3 RUGSĖJO.

Giedra šiandien ir ryto ir galbut virs nepastoviu ryto vakare; nedidelė permaina temperaturoje.

Saulė teka 5:18, nusileidžia 6:21. Mėnuo teka 11:56 v. vak.

Bach Bros.

Michigan & 115th Street, Chicago, Illinois

PRANESIMAS.

Mūsų krautuvė bus uždaryta ketverge ir pėtnyčioj, Rugsėjo-Sept. 9-tą ir 10-tą dieną.

Visos krautuvės buna uždarytos U-tarninko ir ketvėrgo vakarais — atminti, kad Panedėlyj yra Darbininkų Dienas (Labor Day) — tai toj savaitėj krautuvės bus atdaros tik vieną vakarą, tai yra Pėtnyčios vakarė ir Subatoje visą dieną ir vakarą.

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News

Published daily, except Sunday, by
Lithuanian News Publishing Company,
Inc. Address: Naujienos, 1840 S. Halsted
St., Chicago, Ill. Telephone, Canal 1596

Registered as Second-Class Matter March 7,
1914, at the Postoffice at Chicago, Ill., un-
der the Act of March 3, 1879.

NAUJIENOS

Pirmas Lietuvių Dienraštis Amerikoje
Išina iš Chicago kasdien, išskyrus Nedė-
liusius.
Didžia Naujienų Bendrovė.

Prenumeratos kainos:

Chicagoje — per išnešiojimus 12 cen-
tų savaitėje. Paštu siunčiant, Chica-
goje metams \$6.00, pusei metų \$3.50.
Kitur, ne Chicagoje, metams .. \$5.00
Pusei metų \$3.00
Tiesiog mėnesiams \$1.75
Dvi mėnesiams \$1.25
Europoje, metams \$7.00
Išvienių dienraščių numerų kaina 2c.
Adresas: Naujienos, 1840 S. Halsted St.,
Chicago, Ill. Telefonas, Canal 1596.

Asmeniškai pasikalbėjimai su Redak-
cija tikrai šiomis dienomis nuo 5
iki 5½ val. vakaro.

Redakcijos Straipsniai

PURVINI PINIGAI.

Vakar išėjo į aikštę, kaip vie-
na kapitalistų kompanija mė-
gino suardyti darbininkų uni-
ją.

Chicago "Tailors Cleaner
and Dyers" asociacijos sekreto-
rius, Max Malter, kiek laiko at-
gal pasikvietė pas save W. J.
Riordan'ą, "Dye House Work-
ers" unijos agentą ir kalbino
jį padaryti taip, kad unija su-
irtų. Unijos atstovui jisai či-
pat interečė čekį ant \$25; vėliaus
jisai vėl pasikvietė jį ir vėl da-
vė jam \$75 vertės čekį, pažade-
damas jam da duoti \$1,000,
kuomet unija bus suardyta.

Šitas dalykas, kartu su čekių
fotografijomis tapo išspausdin-
ta vakarykščiame "Day Book"
numeryje.

Gera, kad kapitalistų asocia-
cijos sekretorius pataikė ant to-
kio doro žmogaus, kaip Riord-
dan. Jeigu tos unijos tarnauto-
jas būtų turėjęs mažiau sąžinės,
tai purvini darbdavių pinigai
butų užnuodiję darbininkų u-
nijos gyvenimą ir anksčiau ar
vėliau jisai būtų nešlovingai
sunkęs.

Papirkimas, tvirkinimas uni-
jų vadovų yra viena tų daugelio
priemonių, kuriomis kapitalas
kovoja su organizuotu darbu.

UZPUOLIMAS ANT MOKYTOJŲ UNIJOS.

Tai Chicago apšvietos tary-
ba pritarė Loeb'o sumanymui
pasmaugti mokytojų federa-
ciją.

11 balsų prieš 9 taryba užva-
kar priėmė taisyklių komiteto
sumanymą, kad kiekvienas mo-
kytojas arba mokytoja, kurie
priklausys į darbininkų uniją
arba į organizaciją, susivieniju-
są su darbininkų unijomis, ga-
li būti nubausias ir net atstaty-
tas nuo vietos.

Reakcionieriai paėmė viršų
apšvietos taryboje. Ji nori, kad
mokytojai ir mokytojos netu-
rėtų organizacijos, ginančios jų
profesijos reikalus kartu su ki-
tomis samdomų darbininkų ru-
šimis; ir ji (kolkas) pastatė
ant savo.

Nė vienam bešališkam žmo-
gui nėra abejonės, kad apšvie-
tos tarybos didžiama vadavosi
ne apšvietos interesais. To-
kių dalykų, kurie liudyti, kad

mokytojų unija būtų buvus ka-
da nors kenksminga apšvietos
reikalams, niekas iki šiol nega-
lėjo nurodyti. Tuo tarpu apie
jos naudingumą galima daug
kas papasakoti.

Svarbiausia unijos nauda bu-
vo ta, kad ji stiprino mokytojų
savarankiškumą ir nepriklau-
somybę nuo politinių partijų
ir politikierių. Bet tas dalykas
kaip tik ir buvo nemaloniaus-
ias panašius į Loeb'ą po-
nams. Jiems rupi padaryti mo-
kytojų vietas "politiškais džia-
bais," o mokytojus nuolankiais
politikos "bosų" įrankiais.

Mokytojų unija, lygiai kaip
ir Chicago Darbo Federacija
neapsileis. Jos yra pasiryžu-
sios ginti mokytojų ir apšvietos
reikalus iki paskutiniosios nuo
reakcionierių pasikėsimo.

Apšvietos departamentu nu-
tarimą da turės patvirtinti mie-
sto taryba, pirma negu jisai taps
įstatymu. Balsuotojai gaus tuo-
met progą įsitikinti, ar alder-
manai, už kuriuos jie davė sa-
vo balsą verti jų užsitikėjimo.

VOKIETIJOS TAIKOS SĄLYGOS.

Vakarykščiame "Naujienų"
numeryje buvo paduotos tos
sąlygos, kuriomis, sako, Vokie-
tija sutiktų dabar taikintis su
savo priešais. Kapitalistinės
valstybės žvilgsniu imant, jos
nėra labai didelės.

Vokietija, girdi, norinti kai-
kurių talkininkų kolonijų, kai-
po atlyginimo už tai, kad ji pa-
sitrauksianti iš už kariatųjų teri-
torijų. Be to, ji reikalaujan-
ti "jurų laisvės," kad nusilpni-
kus Anglijos spēką ant jurų, ir
Lenkijos neprigulmybės ir Fin-
landijos autonomijos (kuria
caro činauninkai baigia naikinti),
kad susilpnintus Rusiją.

Kraštutiniai Vokietijos impe-
rialistai trūksta daugiau. Jie
nori, kad Vokietija pasilaikytų
ir Belgiją ir Lenkiją ir da, kad
ji paimtų iš talkininkų keletą
miliardų kontribucijos.

Tai gi galima spėti, kad kaize-
rio politikų ir diplomatų tarpe
pergalėjo "ramesnioji" kande-
rio Bethmann'o von Hollweg'o
srovė. Akyplėšiški von Tirpi-
tzo (laivyno ministerio) šali-
ninkų interkmė matyti tose są-
lygose tikrai tame Vokietijos
reikalavime, kad būtų sudras-
kyta ir padalinta Serbija ir kad
butų aneksuota visa arba dalis
Kurlendijos.

Be ir atmetus pastaruosius
du Vokietijos reikalavimus,
jos sąlygos yra "nedidelės,"
kaip sakėme, tikrai imant jas
kapitalistinės politikos žvilg-
sniu. Jos visgi yra tokios są-
lygos, kokias gali statyti perga-
lėtojai.

Darbininkiška klesia turi žiu-
rėti į taikos padarymo klausi-
mą visai kitaip. Ne ginklų spē-
ka privalo nustatyti valstybių
ribas, bet žmonių reikalai. Kur-
lendija ir Serbija turi taip val-
dyties, kaip tų kraštų gyventoj-
ams yra geriau; taip pat ir su
Belgijos, Francijos arba kito-
kiomis kolonijomis, į kurias
godžia akim žiuri Vokietijos
junkeriai ir kapitalistai.

Be kam-gi tuomet karė —
pasakys žmogus, papratus žiu-
rėti į viską per išnaudotojų kle-
sos akinius —, jeigu pergalėto-
jas po karės neturi teisės netu-
gauti? Tame tai ir dalykas, kad
karė yra visai bereikalingas
kraujo liejimas.

Tautų santykius turi tvarky-
ti ne kardas, bet susitarimas.

NEW YORK. — Šią žiemą ga-
li pritrukti oysterių. Iš Con-
necticut pranešama, kad oyste-
riai kraustosi kur kitur.

APŽVALGA

BALKANŲ VALSTYBIŲ PADEJIMAS.

Rusų dienraštis "Novy Mir"
labai teisingai aiškina tuos svy-
ravimus, kuriuos rodo Balkanų
valstybės derybose su didelė-
mis Europos karės koalicijo-
mis. Kariaujančiosios šalys vi-
są laiką stengiasi intraukti į
karę Balkanų karalystes, bet jų
pastangos iki šiol vis buvo ne-
pasekmingos. Vieną dieną lai-
kraščiai skelbia, kad Graikija,
Rumunija ir Bulgarija jau pa-
dariusios sutartį su talkinin-
kais, kitą dieną — kad jų
pačių tarpe kilo kivirčiai, arba
kad tai viena tai antra jų jau
sutikusios eiti išvyn su Turki-
ja, Vokietija ir Austrija, trečią-
gi dieną vėl — kad jos esančios
nutarusios laikyties neutrali-
sčiai.

Kodel tos Balkanų karalys-
tės veda derybas su didžiomis
viešpatybėmis? Kodel jos yra
tokios nepastovios tose dery-
bose? — "Novy Mir" sako:

Žinoma, laisvos savaran-
kiai valdančios save ir gim-
niškos tautos rastų kelią iš-
rišti... klausimus be kraujo
praliejimo, be karių, nepar-
duodamų savo kraujo ir gar-
bės stambiųjų kapitalo aku-
loms — didžiomsios viešpa-
tybėms. Bet tame tai ir da-
lykas, kad visos smulkiosios
valstybės, ir ypatinai Balka-
nų šalys, buvo iki šiol tikrai
žaislas didžiųjų valstybių
rankose, kurios rėžė ir karpė
jų ribas ne sulig žmonių rei-
kalais, bet sulig savo išroka-
vimais.

Visa Balkanų šalių istorija
yra istorija tokių darbų vai-
nikuotų ir nevainikuotų
kriaučių, kurie pjaustė ir dra-
gi šmotelus Balkanų šalis,
savais išrokavimais vaiduoda-
miesi.

Ar mes atsiminsime rusų
turkų karę už "Balkanų pa-
liuosavimą," ar mes atsimni-
me pirmą ar antrą broliūdi-
ką Balkanų karę, — jos visos
baigdaovsi tokiais rezulta-
tais, kurie buvo naudingi ne
balkanų tautoms, bet di-
džiomsios viešpatybėms.

Ir visos didžiosios valsty-
bės... rupinosi lygiai tik tai to-
kiu Balkanų ribų nustatymu,
kad atskiros Balkanų šalys ne-
turėtų sąlygų, tinkamų jų
greitam išsiplėtojimui, kad
tarpe giminiškų tautų nuo-
latos būtų koks "kivirčių o-
buolys," kuris neduotų joms
susiartinti ir susivienyti.

Didžiomsios viešpaty-
bės reikėjo, kad Balkanu-
se amžinai eitų nesutikimai ir
peštynės, ant kurių pamato
gali viešpatauti ant jųjų
stambieji plėšikai.

Prie tokio dalykų stovio nė-
ra nieko nuostabaus tame, kad
Balkanų šalims dabar truksta
susitarimo, kad kiekviena jų
turi kitokį tikslą ir stengiasi at-
siekti jo derybomis su didžiau-
siais Europos galiunais, kad
jos, derėdamosi su pastarai-
siais, kartu neturi užsitikėjimo
nė prie vieno jų. Jos žino, kad

Pergalės Vokietija... ji pa-
vers "laisvas" Balkanų šalis
savo rinka, uždės ant jų savo
politiškąjį jungą; jai to reikės
bent tam, kad per Serbiją ir
Bulgariją įsitačius nuolatinį
susisiekimo kelią su Turkija.

Pergalės keturių viešpaty-
bių sąjunga... jinai atiduos
Balkanus į cariškosios Rusi-
jos globą, kuri jau senai tie-

sia ranką prie "brolių" ne-
prigulmybės, kad paskandi-
nus juos "slovėnų juroje."

Net daugiau — prisidės
Balkanai ar neprisidės prie
tos arba antros pusės, jų liki-
mas vienodas — buti kapitali-
stiška didžiųjų viešpatybių
išnaudojimo auka!

Išeitų iš tokio padėjimo
Balkanai tikrai tuomet, kuomet
jie prašalintų savo valstybėse
viską, kas stovį jiems ant kelio
prie susitarimo, ir susivieniję
pasipriešintų didžiųjų Europos
viešpatybių politikai.

VISAI NUSIARGUMENTAVO.

Kada mes perkratėme Olszev-
skio lapelio išvadžiojimus apie
"bendrų tautos reikalus" ir
prirodėme, jogei lapelis pats
nežino, ką jisai vadina tais žo-
džiais, tai jis vargšas moko-
je atsakyti tikrai pasaka apie Il-
gaudo šėrus. Šitos Balučio
"štukos" N4, mes jau žinoma,
nekritikuosime.

Ne ką tečiau geresniais "ar-
gumentais" mėgina atsikirsti ir
antras Olszewskio organas,
"Lietuva."

Ji da vis užsispyręs šneka a-
pie "nelogiškumą" tokio mu-
sų reikalavimo, kad mes nori-
me patirti, kokie yra bendri
tautos reikalai pas Amerikos
lietuvius. Ji sako, kad tų rei-
kalų surasti negalima, neimant
domon visų lietuvių, gyvenan-
čių ir šiapus ir anapus vande-
nyno; vienok čia pat ji įieško
tų reikalų pas vienus tikrai a-
merikiečius ir jį tvirtina, kad ji
juos suradus. Aišku, ji pati ne-
žino, ką kalbanti.

Tarp tų "bendrų" Amerikos
lietuvių reikalų, kurių, pasak
"Lietuvos," surasti esą negali-
ma ir kuriuos ji sakosi visgi su-
radusi, "Lietuva" nurodo ateiv-
vybę. Mes jau pastebėjome a-
pie tai, kad ateivybės reikalas
(teisingiau sakant, ateivių ap-
rupinimo reikalas) nėra joks
reikalas, kuris būtų ypatingas
lietuviams, kaip tokiems, kad
jisai, vadinas, nėra jų tautos
reikalas. "Lietuva"-gi atsako į
tai:

Mes nematome priežasties,
kodel lietuviai ateiviai nega-
lėtų būti taip pat aprupina-
mi, kaip ir kitų tautybių ateiv-
viai. Kitų tautų žmonės ru-
pinasi savais. Jeigu visi lie-
tuviai taip manytų, kaip
"Naujienos," tai lietuviai ateiv-
viai būtų blogiausiam pa-
dėjime, nes kitais ateiviais
rupintusi valdžia ir jų santau-
tiečiai, o lietuviais vien tikrai
valdžia. Kodel "Naujienos"
norėtų (! "N." Red.), kad lie-
tuvams ateiviams būtų blo-
giaus negu kitiems? Toksai
nedraugingas atsisėsimas (!
"N." Red.) į savo žmones yra
ne vien (! "N." Red.) žmoni-
škumo, bet ir (! "N." Red.)
broliško stoka.

Pagal "Lietuvos" redaktorių
"liogiką" tuo būdu išeina, kad
galima turėti broliško jaus-
mą prie savo "santautiečių" ne-
bunant link jų žmoniškui!

Pagal tą pačią "liogiką" išei-
na taip pat, kad jeigu "Naujie-
nos" išreiškia mintį, jogei ateiv-
vių aprupinimo reikalas yra
visos šios šalies, o ne vien tikrai
lietuvių reikalas, tai "Naujie-
nos" nori, kad lietuviams ateiv-
vams būtų blogiaus, negu ki-
tiems! Kalbėk-gi po to žmo-
gus su tokiais demagogiškų štu-
kų varinėtojai.

Toliaus "Lietuva" tęsia:

Apie kitus mūsų nurodytus
reikalus (kurių, pasak "Lie-
tuvos," negalima surasti, bet
kuriuos ji visgi suranda! "N"

Red.) anasai laikraštis, neu-
ginčydamas, kad tie reikalai
paliečia visus (! "N." Red.)
lietuvius ir, reiškia, yra jiems
bendri, sako, kad tie patys rei-
kalai yra ir pas kitų tautybių
žmones ir kad jie yra ne kai-
po lietuvių, bet kaip netur-
tingų, nemokytų žmonių,
reikalai.

Ji skaito šitokių mūsų nuo-
monę neteisinga, nes

Tame ir bėda, kad Amerikos
lietuviai savo milžiniškoje
daugumoje yra neturtingi ir
nemokytai. Aplinkybė, kad ir
pas kai-kurias (! "N." Red.)
kitas tautybės panašiai yra,
nieko nereikia. Čia klausim-
as ėjo apie tai, ar lie-
tuvams jie bendri (visai ne; ė-
jo klausimas ir apie tai, ar
tie reikalai skiria lietuvius
nuo kitų tautų žmonių. "N."
Red.). Pas kitas tautybes tų
pačių reikalų gali būti arba
nebuti (na-gi, kurios tauty-
bės žmonės jų neturi? "N."
Red.), — tas nesvarbu pakel-
tame klausime. Atkartojame
(nuo atkartojimo netiesia
nepavirsta tiesa! "N." Red.),
čia ėjo reikalas vien apie lie-
tuvius, neatsižvelgiant ant
kitų. Reiškia, tasai "Naujie-
nų" argumentas nupuola.

Visų-pirma, "Lietuva" pasa-
ko ir dagi atkartoją, netiesą,
kad mes buk neužginčiję, jogei
bemokslų švietimas, beturčių
buvio pagerinimas ir t.t. esą vi-
sų lietuvių reikalai; mes nuro-
dėme "Lietuvai" (ir da plačiau
jos lapeliui), kad pas lietuvius
randasi nemaža žmonių, ku-
riems tie dalykai visai nėra rei-
kalai.

Antra, ji sako netiesą, buk
šiame ginče einas klausimas a-
pie bendrus lietuvių reikalus,
neatsižvelgiant į tai, ar juos tu-
ri kitų tautų žmonės, gyvenan-
ti šioje šalyje, ar ne. Kaip tik
priešingai: mūsų pastatyta
klausime iš-pat pradžių buvo
nurodyta, kad reikia surasti
tuos Amerikos lietuvių reika-
lus, kurie atskiria lietuvius nuo
kitų tautų, t. y. tuos, kurių ne-
turi kitų tautų žmonės.

Tokių reikalų, pasirodo,
"Lietuva" nesuranda. Doras
laikraštis tokiam atsitikime
šitaip pasakytų: Mes nežino-
me, kas yra tie "bendri tautos
reikalai" pas Amerikos lie-
tuvius, ir todėl mes paliausime
kalbėję apie juos. O "Lietuva"
elgiasi atbulai. Už tai, kad ji
neįstengė išaiškinti dalyką, apie
kurį ji nuolatos bubnija, tai ji
duoda savo špaltose kokiame-tai
žmogui, Kristopui Daugken-
čiui, paskutiniiais žodžiais išplu-
sti "Naujienas." Ji deda jo lai-
šką, kuriame rašoma:

Pereitame "Lietuvos" nu-
meryj buvotė atsiliepię į
"Naujienų" užmetimą bei už-
klausimą apie "bendrų tau-
tos reikalus." Matote, kokį
iš jų gavote atsakymą, ir to-
del bent aš manau, kad su to-
kiais išsigimėliais (! "N."
Red.) neverta apie tai nei kal-
bėti, nes jie išsižada (! "N."
Red.) viso to, kas rišama su
tauta... Neverta nieko su iš-
gamomis (! "N." Red.) kal-
bėti apie tautos reikalus...

Taip demonstruoja žmonės
savo protišką nusisimą!

Redakcijos Atsakymai

Senas Vyčius. Negalėsim
suvartoti.

J. Romanovski. Kadangi ra-
šo Romanaukas apie Kukau-
skienės vyrą, kurio pavardė
Taškus, tai mes nesupranta-
me kame dalykas. — Netilps.

Skaitytoju Balsai

(Už nuomones, išreikštas šiame
skyriuje, Redakcija neatsako.)

DELEI DIEVO GALYBES.

"Naujienų" 206 numeryj Po-
vilas Zalinkevičius rašo apie
buvimą Dievo.

Man regis, kad tokio išsvajo-
to senelio danguje nerasime.
Dauguma žmonių tiki biblijos
pasakoms. Bet juk daug yra
knygų, kuriose pasakojama a-
pie požemes karalystes, apie
deimanto rumus jurų dugne ir
t.t. Tad kodel biblijos pasakos
bus šventa teisybė, o pasakos
apie jurų karalius ir karalaites
prasimanymas?

O tuo tarpu, jeigu paimsime
mokslišką knygą, mes rasime
išaiškinimą, kaip susitvėre pla-
nėtos, jų tarpe ir saulė, ir mė-
nulis, ir pati mūsų žemė. Mes
pamatysime, kad mokslo išaiš-
kinimas, kaip apie atsiradimą
planėtų, taip lygiai apie gyvu-
nių bei augmenų išsivystymą,
toli gražu nesutinka su biblijos
pasakomis.

Vieno dalyko tokiose knygo-
se nerasi — to Dievo, apie kurį
biblijoje kalbama. Ištikrujų,
kodel-gi Dievas negalėtų ką ge-
ro padaryti savo vaikeliams? —
turėdamas tokią galę? Mirk-
telėtų tik akim — ir viskas per-
simainytų. Bet nei! To nėra.

Man rodosi, kad jeigu pats P.
Z. sveikas tik gerai protautų,
tai ir iš jo minties visogolį iš-
dulkėtų. Pagelbai tegul p. P.
Z. perskaito kokį tuziną gerų
knygų, tik ne maldaknygių ir
šventųjų žvatų. A. C.

RUDENINĖS KEPURĖS

Naujos kietos kepurės
Naujos minkštos
kepurės

\$2.00 - \$2.50 - \$3.00

John B. Stetson kepu-
rės 1915 mados

Kietos ir minkštos

\$3.50

BACH BROS.

Michigan Ave., & 115th St.

Roselando Geriausis ir Didžiausias
drahužių ir čoverių krautuvas

Krautuvas bus uždarytas nuo 5:30 Serdos
vakare iki 6:30 Pėnynčios vakare.

Amerikos Lietuviu Gyvenimas

Mūsų korespondentų Pranešimai.

MELROSE PARK, ILL.

Knygynas ir Skaitlykla.

Balandžio mėnesį šių metų čia tapo įsteigtas viešas knygy-nas ir skaitlykla. Kalbamą kny-gyną įsteigė "Sąjungą Lietuvių-kų Dr. J. J. Melrose Parke. Są-jungos priklauso sekančios dr. Jos: Lietuviška Tautiška Dr. stė. Kunig. Algirdo aukavos kny-gynui \$10.00; Socialistų Parti-jos Lietuvių Skyrius — \$5.00; Jaunų Lietuvių Dramatiškas Kliubas \$5 ir Amerikos Ukė-sų Kliubas — \$5. Pavienės y-patos, prisidėjusios prie šito darbo: A. Pleštis — \$3 vertės knygy; K. Jankauskas — \$4.25; M. Klimašauskas \$5.25; A. Za-latoris \$2.40; Soc. Partijos Liet. Skyrius \$16.60 vertės knygy; A. Bartulis \$1.45; A. Peleckas \$5; W. Rimdžius \$1.05; F. Vilaniš-kis \$1.45; W. Strumilo \$1.90; K. Zubinas \$2.00. Už likusį pel-ną nuo "Sąjungos" Baliaus nupirktą knygy už \$7.25. F. Lapinskas taipgi paaukavo di-delį pluoštą brošiūrų. Iš viso "Sąjungos dr. J. J." viešame kny-gyne randasi knygy vertės \$80.

Iš laikraščių pareina į kny-gyną sekantys: dienraštis Nau-jienos, Keleivis, Lietuva, Lais-vė, Tėvynė, Amerikos Lietuvis, Kova, Ateitis Darbininkų Bal-sas, Jaunoji Lietuva ir Saulė. Visiems aukautojams — pavie-nėms ypatoms, draugijos ir laikraščių redakcijoms, kurios remia tą apšvietos darbą, taria-me širdingą aciu.

Sąjungos dr. J. J. pirmininkas, A. Staškus, Rašt., A. Zalatoris, Ild., K. Jankauskas. P.S. Už skaitymą knygy taipgi ir laikraščių jokių mokesčių nereikalaujama. Knygynas randasi Frank ir James svet. Knygas galima gauti utarninkų ir pėtnyčių vakarais.

RACINE, WIS.

Kazin kodėl ponas dievas už-sirustino labai ant mūsų para-pijonių. Ba kaip tik jie pa-rengia pikniką, tai tuoj jis par-važiuoja su lietum. Štai ir 29 rugpjūčio ponas dievas užlei-do audrą taip, kad parapijonis pradėjo net apkvaish kits kitam galvas daužyti piknike. Stebėtina ir tai, kad dalyvavo mušyje visi, kiek tik jų tenai buvo. Kasierius, pamatęs sui-rutę, šoko per tvorą ir nubėgo. Po to įsimaisė mušin aniolas sargas ir karžygius numalino. Omnia Animo.

DETROIT, MICH.

Nauja draugija.

Pastaruoju metu Detroito su-sitvėrė "Dailės Mylėtojų drau-gija, kuri tikimės rupinsis rei-kalais vietinio jaunimo. Nors čia yra nemažai visokių draugi-jų, bet iki šiol nesirado tokios, kuri pasistatytų savo tikslu pla-tesnį veikimą tarpe jaunuome-nės dailės srytyje. Nedėlioje, 5 d. rugsėjo, 9 val. išryto, svetainėje 1085 Jos Cam-pan Ave. (kampas Fredrick) į-vyks kalbamos draugijos susi-rinkimas. Jaunuomenė kviečiama atsi-lankyti jin kuoskaitlingiausiai ir susipažinti su draugijos už-duotim. Tam Jarnaujas.

Pranešimai

RATELUI IR CHORAM.

Subatoje, rugsėjo 4, M. Melda-žio svet. 2242 W. 23rd Pl. įvyks visuotinas Dramatiško Ratelio, L. S. S. 81 kp. mišr. choro ir Ch. Liet. Soc. vyrų choro narių susi-rinkimas, reikale susivieniji-mo. Ratelio ir chorų visi na-riai esate kviečiami dalyvauti, nes tai bus galutinas susivieni-jimo reikalų sutvarkymas. Bukite nevilniau 8-tos v. vak. Laikinis sekr. V. Šileika.

Nepamirškite, kad šiandien, 3 d. rugsėjo įvyks "Jaunimo" or-ganizacijos lavinimosi vakaras temoje: "Ar dailė pakelė mora-lybę?" Vieta Mark Withe Square svetainėje (gymnasium room). Pradžią 7:30 val. vakare. Kviečia, Rengėjai.

DOMAI LIETUVIŲ RUBSIU-VIŲ SKYRIAUS NARIŲ.

Pėtnyčioje, rugsėjo 3 d. at-sibus reguliariškas susirinki-mas Atlas salėje, 1436 Emma St Pradžią 7:30 vakare. Yra kvie-čiami visi — kaip nariai taip ir tie, kurie da nėra nariais. Čia bus jie priimami. Valdysba.

L. S. S. VIII rajono reikalais, nuo rugsėjo (Sept.) 1 d. visi kreipkitės į A. Kairį — 3127 Emerald Ave., Chicago, Ill.

Kuopų sekretoriai grąžinda-mi nominacijų ir referendum blankas siųskite jas augščiaus nurodytu antraštu, nes aš per-sloju pildes rajono sekreto-rius pareigas.

Draugiškai M. Petrauskas.

Subatoje, rugsėjo 4 d., 1915, 7-ta val. vakare atsibus susirin-kimas norinčių mokytiš Ameri-ko istorijos ir anglų kalbos, susirinkimo vieta: M. Meldažio mažojoje svetainėje. Tik ne-pamirškite. A. Karalius.

"Jaunimo" organizacijos mė-nesinis susirinkimas įvyks 4 d. rugsėjo, 7:30 val. vakare, "Au-šros" svetainėje — 3149 So. Hal-sted str. Kviečiami visi.

Sus. rašt. A. Meldažis.

MELROSE PARK, ILL.

Subatoje, rugsėjo 4 d. Drau-gija Sunų ir Dukterų Lietuvos rengia balių ir teatrą, kokio dar nebuvo Melrose Parke. Kviečiame vietinę ir apielin-kės jaunuomenę atsilankyti. Kviečia Komitetas.

Socialist Party Lietuvių Sky-rius susirinkimas įvyks nedė-loje rugsėjo (Sept.), 5 d. 10 v. išryto, Frank and James svet., Lake str. ir 23 Ave. Malonėsit visi nariai atsilankyti paskirtu laiku, nes turime svarbių daly-kų apsvartymui.

Rašt. K. Kochones.

Apšvietos komitetas, kuris pagelbsti lietuviams išsiimti pi-lietiškas popieras, parengė vi-są eilę prakalbų.

Kalbės A. Karalius ir kiti. Prakalbos atsibus šiose vietose: Nedėlioje, 5 rugsėjo (Sept.) 8 val. vakare D. Shemaičio svet. — 1750 So. Union Ave.

6 d. rugsėjo 2 val. po pietų, J. Ellis svet. — 5728 So. State st. 7 d. rugsėjo 8 val. vakare Liuosybės svet. — 1822 Waban-sia Ave.

8 d. rugsėjo 7 val. vakare T. Mažionio svet. — 3824 So. Ke-dzie Ave.

9 d. rugsėjo 8 val. vak. A. Vasiliausko svet. — 8132 Vin-cenness Ave, Englewood, Ill.

10 d. rugsėjo 8 val. vak. Co-lumbia svet. — kampas 48th ir Paulina str.

Šiose prakalbose bus galima gauti aplikacijas pirmų pilieti-škų popierų.

Apšvietos Komitetas.

"Naujienų" bendrovės šėri-ninkų 18 gatvės susirinkimas bus penktadienį rugs. (Sept.) 3 d. 8. val. vakare D. Shemai-čio svetainėje 1750 So. Union Ave.

Visi nariai malonės atsilan-kyti paskirtame laike, nes yra daug svarbių dalykų apkalbėji-mui. C. Tuskenis.

Pirmas Iškilmingas Apvaikščiojimas Su Prakalbomis ir Baliaumi

Paminėjimui 505 metų sukaktuvių

mušio tiea Žalgiriu

Parengtas

D.L.K. Vytauto Draugystės

INDIANA HARBOR, IND.

Panedėlyj, Rugsėjo-Setember 6, 1915

Apvaikščiojimas prasidės 12 val. P. P.

Inžanga į prakalbas dykai, — į balių — 25 c. porai.

Kalbės p. K. J. Vinoka ir Kun. M. X. Mockus.

Kviečiame visos apielinkės draugystės ir jaunimą atsilankyti kuoskaitlingiausiai Kviečia, KOMITETAS.

\$15.00 Nauji Rudens Siutai
\$18.00 Nauji Rudens Siutai
\$20.00 Nauji Rudens Siutai

Šitie nauji rudensiniai siutai yra iš geriausios vilnonės materijos, gražiausios ir naujausios spalvos, puikiai pasiuti ir sulig naujausios mados — dydžio del suaugusių ir jaunų vyrų.

Ateikite iš anksto ir išsirinkite, mes jums palaikysime

\$15.00 - \$18.00 - \$20.00

BACH BROS.

MICHIGAN AVE. & 115th STREET

Roselando Geriausia ir Didžiausia Drabužių ir Ceverykų Krautuvė

Krautuvė uždarys nuo 5:30 Serecos vakare iki 6:30 Pėtnyčios vak.

Par tris mėnesius užaugo 120, sv. par naudojimo salutaras bitter!

Sekandčiai rašo Anna Andriškevič — Pirm 3 mėnesių svėriau 120 svarų, po 3 mėnesių svėriau 240 svarų. Bėgy je tu trijų mėnesių aš gėriau prieš kiekvieną valgymą po stiklėlį SALU-TARAS BITTERI, kuris suteikė man daug sveikatos ir laimės. Pirmą bu-vau nuslobėjęs nuo vidurių; pilvas visai nedirbo. Valgis man suteikda-vu skausmus — diegliai suremdavo-gazai pasidarydavo viduriuose. Bu-vau labai sumenkėjęs, nervuota. Bet šiandien išstariu aciu Salutaras Bitte-riui, kuris suteikė man sveikatą ir bui-numą. Taigi šiandien linkiu naudoti kiekvienai moterai ar merginai neskiriant lyties ir visiems vyrams Salutaris Bitterj. Salutaris Bitterj galima gauti visuose Saluonuose ir Aptiekose, o kur negalite jo gauti, tai reikalaukite nuo: SALUTARAS CHEMIKAL INSTITUTION ZOLĖS NUO VISOKIŲ KUNO BLOGUMŲ P. J. BALTRENAS PROF.

1709 S. HALSTED ST., Tel. Canal 6417 CHICAGO, ILL.

Vyrams Tikrai

Jūs galite pasiteirauti pas Dr. Ross, absoliutiškai dykai, apie bile kokį ligą arba silpnumą. Ateikite pas specialistą, kuris gydo chroniškas, nerviškas, kraujo, vidurių, kepenų, inkstų ir visokias šlapinimo ligas. Tie kurie yra peržengę įstatus sveikatos ir suprantantieji apie tankų džiovinimą, turi but sugrąžinti į sveikatą, stip-rumą ir gyvybę per Dr. Ross'o gydymą. Simtai užganedintų pacientų. Dvidešimt penki metai patyrimo. Užtvirtintas per Illinois praktikuoti visokias ligas.

DR. B. M. ROSS 35 SO. DEARBORN ST., Kampas Monroe, Grilly Building Ink elevator ant 5-to aukšto

Valandos: Kasdien nuo 9 iki 4. Nedėlioju nuo 10 iki 1; taipgi Panedėlyj. Seredoj ir Subatoj vakarais nuo 7 iki 8.

MISIJOS

KUN. M. X. MOCKUS

Kalbės ant temos: "Stebuklai Die-vo Tėvo." Šioje temoje bus išaiš-kinta kokius padarė stebuklus Die-vas Tėvas ant dangaus ir ant žemės, kuriu nē ausis girdėjo, nē akis regė-jo, nē protas žmogaus gali apimti, vien tik kun. Mockus galės išaiškin-ti. Atsibus Subatoj 4 d. Rugsėjo Radavičiaus svet. 936 W. 33rd St. 7:30 val. vak. Inžanga 10c. KOMITETAS.

DIDELE DOVANA

Nebo pakello prieštaks vertas 3c pinigais

Visas Kuponas vertas 3c pinigais

Visas Kuponas ir pakello prieštaks turi tą pačią vertę. Gali būti išmainomi į pinigais arba į vertas dovanas.

(Ši dovana bus duodama iki Dec. 31, 1915)

MOKYKIS BARBERYSTES.

Praktiški Nuroymai.

Išmokymas \$25.00.

Inrankiai duodami.

Tri—City Barber College,

606 W. Madison St arba 819 State St., Chicago, Ill.

Yra proga del lietuviu mokinties amato

prie ceverykų taisymo ir naujų dirbimo.

Tą amatą išmokės turėsi gėdą darbą ir gėrą

apsilum išmokyt į 2 mėnesiu laiko. Pas-

kuj pristatysiu prie darbo. Taipgi turin 2

šapas ant pardavimo. Biznis gerai išdirb-

tas. Geriausia vieta su gerais intaisymais,

naujos geros mašinos

Vienoj šapoj į savaitę laiko galima uždirbt

\$50, o antroj — \$100.00. Per abidvi gali-

ma padaryt \$150. Viena šapa kainuoja —

\$600, o antra — \$1.600. Kreipkitės laisku:

SHOE SHOP

322 Mulberry St., Rockford, Ill.

Old phone 2382, New — 14162.

Speciale Pastaba

Hannas automobilių mokykla tveria nauj

\$10.00 klesą. Instok į ją dabar, atsiėsk

\$10 su savim ir pradėk mokinties naujo a-

mato. Atmink, jog tokia proga nevisuomet

pasitaiko. Ši proga, tai yra jūsų proga, už

tai nepraleiskite jos, ne pradėkite mokin-

ties šio geriausio pasaulje amato. Hannas

mokykla yra didžiausia, seniausia ir ge-

riausia lietuvių mokykla.

Hannas išmoko šimtus vyrų ir surado

jiems gerai apmokamas vietas, jis padarys

tą ir jums. Ateik dabar ir pasinaudok šia

žema kaina, \$10.00 apmoka viską įateik

dieng ar vakare. Naujos klesos yra die-

nomis ir vakarais. Nelaik kol kas pasi-

lys jums darbą ir jus jo negalėsite užim,

bet ateik ir pradėk mokinties tuojau. Ir

kuomet jūs proga ateis, jūs busite pasi-

rengę.

Hannas School of Motoring

3626-3628 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Instrukcijos duodamos angliškai ir lietu-

PARSIRANDAVOJA SALIUNAS

gana geras kampas, lietuvių apgy-

ventoj apielinkėj. "Gera proga no-

rimintis pirkti; atsišaukite:

United States, Brewery Co.

2519 Elston Ave., Chicago, Ill.

Pajieškojimai

Pajieškau savo tėvo Zidoriaus Motie-

jaičio, pirmiau gyvenusio Waukega-

ne, Ill., turinį labai svarbų reikalą.

J. Motiejaitis

912 W. 18 pl. Chicago, Ill.

Pajieškau Juozapo Kochauskio iš

Rascentų pavieto, šildavos valščiaus

ir Marijonos Staškutės.

Jie patys ar kas kitas tegul praneša

man jų adresą.

Tamas Staškevičia,

3431 Emerald Ave., Chicago, Ill.

REIKALAVIMAI

Reikalauju gerai patyrusių mote-

riškų drabužių siuvėjų.

3106 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKALAUJAME trijų tvirtų vy-

rų norinčių dirbti ant mokesių. Dar-

bas nuolatinis.

2029 Grenshaw Ave., pusė bloko nuo

12-tos ir Robey gatvių, Chicago, Ill.

Reikalinga mergina arba moteris

prie namų darbo. Geistina kad būtų

susipažinusi su valgių gaminimu. At-

sišaukite: Roseland Corset Shop,

11355 Michigan Ave, Roseland, Ill.

Storas atdaras iki 10 valandai vakare.

REIKALAUJAM 8 gerų kriaučių

prie moteriškų darbų. Darbas yra

ant ilgo laiko ir gera mokesis.

L. KASPER.

3129-31 Wentworth Ave., Chicago,

(arti 31st st.)

Reikalaujame operatoriaus ant

sejonių, Atsišaukite pas:

M. Grossman,

2023 W. Division St., Chicago, Ill.

Reikalinga

"FINISHERS ON CLOAKS"

Kreipkitės pas A. Epstein and Co. —

1259 S. Halsted St., Chicago, Ill.

ANT PARDAVIMO

Parsiduoda pigiai kriaučių šapa lie-
tuvių apgyventoj vietoj iš priežasties
išvažiavimo į kitą miestą. Atsišau-
kite greit.

2310 So. Hoyle St., Chicago, Ill.

Pasirandavoja krautuvė su 8 kam-
bariais, tinkama del stalavojimosi
stubos, restauracijos arba barzdasku-
tyklos. Randa \$15.00. 720 W. 22nd
St., arti Halsted St., Raktai — užpa-
kaliniame name.

EXTRA PIGUMAI.

Solo Rye 95c, John Clark ..... 50c.

Port Wine 25c, Export 24 bonkutes \$1.00.

Seip Extra Pale \$1.25; Mult ..... \$1.50.

T. KADAVICZ

936 W. 33rd St., Chicago, Ill.

Siunčiame orderius į visus miestus.

Parsiduoda kampinis salionas

arti naujos geležinkelio stoties.

1023 Canal St., Chicago, Ill.

Turi parsiduoti į 10 dienų kėndžių, ei-
garų, tabako ir visokių smulkmenų storas

lietuvių apgyventas ir prie pat lietuvių ba-
žnyčios. Parsiduoda iš priežasties, savi-
ninkas pereina į kitą biznį.

3319 Auburn Ave., Chicago, Ill.

Pirk Biznį

Parsiduoda labai pigiai grosernė ir
bučernė lietuvių apgyventoj vietoj.

Pardavimo priežastis, savininkas

sveitintautis, nesistakalba su lietu-

viais. Atsišaukite greitai.

J. SINKUS and Co.

3151 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Parsiduoda kriaučių šapa

V. KAZANAUSKAS

617 W. 37th St., Chicago, Ill.

Parsiduoda labai pigiai murinis na-
melis (cottage) ir lotas prie alejos.

Gera vieta bučernė, pekarnei ar ki-<

Chicago : žinios :

ARESTAVO K. RAMAŠAUSKĄ.

*Areštuotas ir jo gelbėtojas
A. Verbskis.*

Vakar policija areštavo K. Ramašauską, gyvenantį ant Canalport Ave. Jo namuose rasta visokių vaistų. Pasodintas 35 gatvės policijos stotyj.

K. Ramašauską paliepusi už kaučiją buvo atėjęs jo draugas Antanas Verbskis, kurį bekratant policijos stotyj. rastas kišeniuje revolveris.

Verbskis irgi areštuotas ir sėdi toj pačioj policijos stotyj.

TIK 20 NUOSIMTĖ.

Nusibankrutijusio Ashland — Twelfth St. banko — vieno iš Lorimerio bankų — depozitoriai gaus tik 20c ant kiekvieno padėto tame banke dolerio.

SURINKTA \$360,000.

Raudonojo Kryžiaus Eastlando fondas siekia \$360,000 iš kurių bus šelpiami 816 žuvusiųjų ant Eastlando giminės. Našlių, kurių vyrai žuvo ant Eastlando yra 200. 23 atsitikimuose yra žuvę visi šeimynos nariai ir nėra įpėdinių. Ji 28 giminės žuvusiųjų nereikalauja pašėlos.

AUTOMOBILIAI UŽMUŠE 145.

Nuo 1 sausio 1915 iki šiam laikui vaikų, jaunesnių kaip 15 metų suvažinėta automobiliais 40, o senesnių kaip 15 metų — 105.

Motorcykliais užmušta 13 ypatų. Praėjusiais gi 1914 metais bėgiu visų metų automobilių ir motorcyklių iš viso užmušta tik 143 žmonės.

Profesorius: — Taip, ponias, aš praleidau 20 metų tyrinėdamas dėmes ant saulės.

Jis — Ir jie dar sako, kad tik moteris yra žingeidžios!

John Honell, Forest Park, nubaustas 50 dolerių už pardavinėjimą alaus tiesiai iš vežimo, o ne saliuone.

Mirė žmogus Petro Borausko saliuone, 1659 W. 22 str.

AUKOS DELEI.

Nuo vakarėlio, kuris buvo prieš kiek laiko parengtas Mildos svetainėje, atėmus visas išlaidas, liko \$53.83. Pinigai paskirti drg. Br. Vargšui. Bet in teikta jam ne visi, o tik \$51.35; \$2.50 už tikėtus da nesugrąžino drg. U. Jaunimo organizacija turėtų išieškoti tuos pinigus ir atiduoti juos kuoveikiau sia sulig paskirimo trečiųjų teismo.

J. Juknis.

Stanley Kuntowski, 5 metų, 2932 N. Hamlin mirė. Žaidė ugnim.

P. F. Ryan, 6428 So. Carpenter, kuris buvo kaltinamas už mušystęje unijisto Nels'o Erickson'o išteisintas. Išteisino teisėjas Graham.

Atėinančią subatą Chicago sufragystės rengia parodą automobiliuose.

Mrs. Ellen Mendellile, 500 Di-versey parkwey pametė 4.500 dolerių vertės bondus pusei valandos prasliskus po to, kaip ji juos nupirkė. Bondai surasta viename štorų ir sugrąžinta savininkei.

H. J. Jackson veždamas ką tai automobilu saliuininkui J. Stulginskiui suvažinėjo prie 41 ir Ashland Ave J. Kudza, lenką. 46 metų, gyvenantį 4141 S. Ashland. Nukentėjusiam nulaūžta aki koji ir perskelta galva. Sužeistasis nugabentas German Deacannes špitolėn. Daktaras Brinza padarė operaciją. Sako, pagys.

Abraham Isaac, 1766 Carrol Ave., saliuininkas, ir Frank Donnelly, jojo kaimynas, areštuoti. Mrs Anna Hamlet, 403 N. Wood str. sako, Isaac suleš jai 15 dolerių, by tik ji nesky stų teisman Frank'o Stark už vagystę.

WESTSAIDIEČIŲ ATIDAI

Šiuo pranešu, kad "Naujienu" sto ti perkėliau į 2257 W. 23 pl. netoli Oakley Ave. Taigi kurie turėsit kokį reikalą prie manęs, visados kreipkitės angliškai pažymėtu antrašu. Taipogi kurie pavieniais numeriais perka te, visados galite gaut pas mane apie 1 valandą.

Agentas,
A. Ambrazevičia.

Pranešimas Rockfordieciams

Užėjus šaltesniam orui daugumai reikia anglių, malkų visokių kainų. Meldžiu neimti nuo svetimlaučių. Klaus šūndien, o tuojau pristatys R. MASALSKIS, 105 Knoolton St., Rockford, Ill., Old Phone 1171

SUNKŲS LAIKAI

Delei sunkių laikų reikia taupyti pinigai ir ant drabužių. Galima įgyti už \$5.00 ir biskį brangiau, siutus ir žieminius plosčius, išėjusius iš mados arba truputį apnešiotus, vertės \$35 ir \$40.00.

S. GORDON,
1415 So. Halsted St., Chicago, Ill

Mokinties Niekuomet Nevelu

Mokinties niekuomet nevelu! Mokinties niekuomet negėda seniams ar jauniems, merginoms ar vaikiniams; visiems tai būtina reikalinga, nes gyvenimas be jokio pasigailėjimo ir su nepergalima spēka baudžia visus mažiau žinančius ir stumė stumia juos į prapultį — skurdą.

Todel, jei nenorite skursti amžinai, mokinkitės, ir juo daugiau mokėsite, tuo lengvesnis, smagesnis bus jūsų gyvenimas.

Aušros Dienės ir Vakarinės Mokyklos Žieminis Kursas jau prasidėjo nuo 23 rugpjūčio, 1915 m. Dieninėje Mokykloje mokinama:

1) Kalbos: lietuvių, anglų, vokiečių ir rusų; 2) Geografija ir istorija; 3) Matematika: aritmetika, algebra, geometrija ir auštesnė matematika; 4) Greitraštis (steno grafija), knygvedystė, rašymas mašinoje (typewriting).

Mokinio valandos: Nuo 9 ryto iki 4 val. po pietų.

Mokytojai yra lietuviai, patyrę ir turintys teises mokytojauti valdiškose mokyklose. Mokestis 5 dol. i mėnesį.

Vakarinėje Mokykloje mokinama: 1) Lietuvių ir anglų kalbos; 2) Aritmetika ir auštesnė matematika; 3) Geografija ir istorija.

Susidarius papaktinam skaitliui mokiniu, gali būti atidaryti ir kiti skyriai.

Mokytojai yra lietuviai, turintys gerą patyrimą, įgytą per ilgus metus mokyto javimo. Mokestis — \$1.50 i mėnesį. Prisirašyti galima kasdien nuo 9 val. ryto iki 11 val. vakare Aušros Skaitlykloje. — 3149 S. Halsted St.

BACH BROS.

Kamp. Michigan Ave. & 115th Street

Roselando geriausia ir didžiausia
Drabužio ir čėverykų krautuvė

Vaikų mokyklos Siutai už nužemintas
kainas Daug jų yra su dviem porom
kelniu

Naujos Norfolk mados ir tamsios ir
maišytos materijos, taipgi geri gražaus
melyno čerkeso siutai (šitie su viena po
ra kelnium), dydžio 7 iki 17 metų.

\$2.95 \$3.45 ir \$4.95

Mažų vaikų nauji
Rudeniniai siutai **\$3.95**

Vaikų, naujos rudeninės
mokyklos eiti kepurės **45c**

Vaikų flanėlės rubaš
kos, dydžio nuo 6 iki
16 m., vertės 75c dabar **45c**

Geri mokyklos čėverykai la
bai žemos kainos. Musų pa
sekmingas nupirkimas, duoda
ir jums progą sučėdyti pini
gų ant vaikų čėverykų, dyd
žio nuo 9 iki 5.

\$1.45 \$1.95 \$2.45

Krautuvė užsidarys nuo 5:30 Serečios vakare iki 6:30 Pėtnyčios vak.

Telefonas Canal 3737

AKUSERKA

Mrs. A. Vidikas

Boigusi Akušerijos Kolegiją; ilgai praktika
vusi Pennsylvania's Hospitalose ir Philadel
phioje. Pasekmingai patarnauju prie gim
dymo. Uždyką duodu rodą visokiame ligose
moterims ir merginoms. Kalbu lietuviškai,
angliškai, rusiškai, lenkiškai ir slavokiškai.

1838 S. HALSTED ST., CHICAGO.
(Šalia "Naujienu" Redakcijos)

Tel. Humboldt 97
J. C. WOLON
LIETUVIS ADVOKATAS
Veda civilistas ir kriminalistas bylas visuose teis
muose.
Daro ir peržiūri visokius dokumentus ir popierius.
Valandos: 3-5 po pietų; 6:30-8 vakare
1566 Milwaukee Ave., arti Robey gtv.

Nauja gyduole

Geriausia nuo nodos ligų. Pra
šalina spaugus nuo veido, gy
do nuo saulės nudegimo, išsi
sukimo ir nudegimo. Nuo
sūžėjimo vartokite Jellyline.
Prisiuskite 25c, o tuojau ap
turėsite bankutę pamėginimui.
Prof. UHL, CHIROPODISTAS.
21 E. Van Buran St., Chicago, Ill.

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3109 S. Morgan St., Chicago, Ill.
Valandos: Nuo 8 iki 11 išryto;
nuo 5 iki 8 vak.

Tel. Haymarket 6212.
Dr. W. Yuskiewicz

Lietuviškas akių gydytojas
Kas turi skaudančias akis arba silpnas
ar galvos skaudėjimą, atsilankyt pas
DR. W. YUSKIEWICZ
1024 Milwaukee Ave.
Valandos: Nuo 9 ryto iki 9 vakare
Nedėliomis nuo 9 ryto iki 1 popiet.

Telephone Drover 9598

DR. J.S. PIERZYNSKI

Gydytojas, Akušeras ir Chirurgas

Pirmiau buvo gydytoju Harper Ligonbu
ry, Detroit Mich., Chicago, Ill.
4800 So. Loomis St.,
Valandos: Nuo 10 išryto iki 1, nuo 1 iki
3 po pietų. Vakare nuo 6 iki 8. Nedė
liomis nuo 1 iki 3 po pietų.

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Persikėlė gyventi naujan butan
3323 SO. HALSTED STREET 3RD FLOOR
Meldžiu dabar savo klientų visokiais teismo ir teisų
reikalais kreiptis į mane pažymėtu žemiau
laiku sekamais adresais

Iš ryto "Naujienu" Ofiso Dieną mieste Vakare namie
1840 S. HALSTED ST. 127 N. DEARBORN ST. 3323 S. HALSTED ST.
Telephone Canal 1606 Room 1122 Unity Bldg. Tel. Central 4411 Telephone Drover 1310

DR. WEINTRAUB
EUROPOS SPECIALISTAS VYRU IR MOTERIŠKŲ LIGŲ
UŽSIENIEJŲ IR CHRONIKŲ
JURSKANTIEJI gero daktaro, turinčio 23 metus praktikos gydyme įvairių vyrų ir moterų ligų, teskreipia
prie manęs. Nežiūrint, kaip ilgai sirgę ir paskokių daktarus gydę, naudinga jam bus pasiteirauti
pas mane. Mano ofisas aprūpinas geriausiais aparatais ir elektrikos mašinomis ligoms ekzaminuoti ir gy
dyti. Duodu sąžiningą nuomonę apie ligonio stovį ir jeigu apsiimu gydyti, tai gydu iki visai išgydau.

MOTERIŠKŲ LIGŲ
Nugeros ir galvos skaudėjimai, nereguliarūs mėnesiai, ar būti tik praei
skaudus menstruavimas, baltosios, nevaisingumas, ir kitos ligos. Nėštumo metu, ar po jo, gydu pasėkmingai. Nėštum
— visa gydu be operacijos. Gydu pasėkmingai.
Pusės, inkstų, šlapimuosio ligos, ar būti tik praei
deje, ar užsiėmę gydas pasėkmingai. Nervin
ma, vyriškų nusilpėjimų ir kitas ligas išgydu greit
Kraute užsiuodijimą, kuris paliečia kaip vyrus taip ir moteris, gydu nauja Europine metodu. Plan
ky silkinimą, šėrimą, skundulus išgydu greitai laiku. Kepeų, pilvo ir plaučių ligas gydu pasėkmingai
PATARIMAI DYKAI Valandos: kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Uterininkais, Ketvergais ir Subato
KAINOS NEDIDELĖS mis nuo 9 iki 7 vakaro. Nedėliomis ir kitais šventadieniais nuo 9 ryto iki 11 vak.
EUROPOS 36 W. RANDOLPH STREET
DR. WEINTRAUB SPECIALISTAS KAMPAS DEARBORN, ANTRAS LUBOS

LUMBERIS NAUJAS IR ISANTROS RANKOS
BUDAVOJIMO MATERIJOLAS,
LENTOS, STULPAI IR T. T.
Taipgi maliava, duris, langai, popiera stogams dengti,
vinis ir visokių kity reikalingumų prie budavojimo.
CARR BROS. WRECKING CO. INC.
PHONE YDS. 1294 3003 TO 3039 SO. HALSTED ST.

Tel Yards 4658
The Bridgeport Electric Co.
Atlieka visus Elektrikos darbus atsakančiai ir pigiai
Turi 2 Štorus 1-na ant 3212 So. Halsted St. Chicagoje 2-ra
1614 W. 47-tos gat., kuriuose parduoda elektrines ir gazines
lamps ir t. t. Kviečia Visus Atsilankytę.
ALFONSAS BARTKUS Savininkas
Tel. Drover 7169.
KREIPKITES
PRIE LIETUVIŲ GENERALISKO KONTRAKTORIAUS
Steponas Markunas
Budavojų murinlus ir medinlus namus. Taisau senus, lipili
'konkritu' fundamentus ir sildvokus. Visus prie namų darbus at
lieku pagal savininko reikalavimą. Dabar laikas apmalyti, jel kas
nari budavoti, palmti gerą kontraktorių.
2459 W. 46th PLACE, CHICAGO, ILL.